

дозволяють покращити ефективність та точність облікових операцій, сприяють збереженню та організації фінансової інформації та надають можливості для розширеного аналізу даних. Використання цифрових технологій в обліку може допомогти підвищити продуктивність та ефективність бухгалтерської роботи.

Список використаних джерел: 1. Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В. Вплив цифровізації на розвиток бухгалтерського обліку. *Соціально-економічні та правові чинники розвитку національної економіки України: облікові, аналітичні та контрольні аспекти в сучасних умовах інтеграційних процесів*: міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (22.11.2018, м. Полтава – ПУЕТ). URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/70891/1/Plikus_Tsifrovoy_uchet.PDF. 2. Канцедал Н.А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1 (83). С. 29-34. 3. Шевчук І.Б., Депутат Б.Я., Тарасенко О.С. Цифровізація та її вплив на економіку України: переваги, виклики, загрози й ризики. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Випуск 47-2. С. 173-177. 4. Козут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: практич. посіб. Київ: Консалтингова компанія «СІДКОН», 2021. 368 с.

УДК 657.6

Лукановська І. Р., канд. екон. наук, доцент, докторант кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ БЛОКЧЕЙНУ ЯК ТЕХНОЛОГІЇ РОЗПОДІЛЕНОГО РЕЄСТРУ В АУДИТІ

Ключові слова: блокчейн технологія, фінанси, облік, аудит, суб'єкти аудиторської діяльності, комп'ютерні технології.

Блокчейн-технологія сьогодні вважається однією з найпотужніших технологій після Інтернету. Ця технологія стояла біля витоків криптовалют. Вона являє собою децентралізовану базу даних, яка зберігає записи щодо усіх транзакцій, підтверджених учасниками даної мережі. Технологія блокчейн характеризується здатністю забезпечувати прозорість, безпеку та незмінність даних. Тобто, блокчейн – це відкритий розподілений реєстр, у якому можна ефективно й достовірно записувати (фіксувати) транзакції між двома сторонами на регулярній основі.

Блокчейн, як і інші новітні комп'ютерні технології, революціонує не лише спосіб ведення бізнесу суб'єктами господарської діяльності, але й спосіб обробки інформації та комунікації між різними зацікавленими сторонами.

Технологія блокчейн почала свій шлях з криптовалют, таких як біткоїн, але тепер застосовується у багатьох сферах, не є виключенням фінанси, облік та аудит, з метою створення достовірного і прозорого середовища для обміну даними й активами між різними сторонами без посередництва.

Очевидно, що блокчейн-технологія може докорінно змінити методи роботи суб'єктів аудиторської діяльності, що у свою чергу, дасть змогу проводити аудит автоматизовано. Аудиторські компанії занепокоєні цими змінами.

На розвиток даної технології вказує те, що найбільші аудиторсько-консалтингові компанії «великої четвірки», зображені на рис.1, пропонують нові продукти в основі яких лежить технологія блокчейн [1, с.85].

Блокчейн-технологія може призвести суб'єктів аудиторської діяльності як до створення потенційних можливостей для розробки нових послуг, так і до зміни існуючих послуг, які будуть повністю або частково замінені інформаційними (цифровими) технологіями.

Усвідомлюючи значний потенціал розвитку цієї технології, аудиторські фірми інвестують у неї понад 3 млрд доларів США на рік [3, с.39]. Наприклад, Ernst & Young, стала першою аудиторсько-консалтинговою компанією, яка у 2017 році прийняла рішення приймати біткоїн як плату за надання своїх консультаційних послуг. ЕУ також інвестувала в розробку додатків і сервісів для полегшення використання блокчейн-технології у своєму бізнесі.

Ще одна аудиторсько-консалтингова компанія з «великої четвірки», KPMG разом зі своїм партнером Microsoft, у 2017 році запустила нові послуги на основі блокчейн-технології, щоб допомогти компаніям у впровадженні бізнес-процесів.

В свою чергу, Deloitte створила першу блокчейн-лабораторію у 2016 році. PwC запустила послуги з управління цифровими активами у 2016 році з використанням технології блокчейн [4].

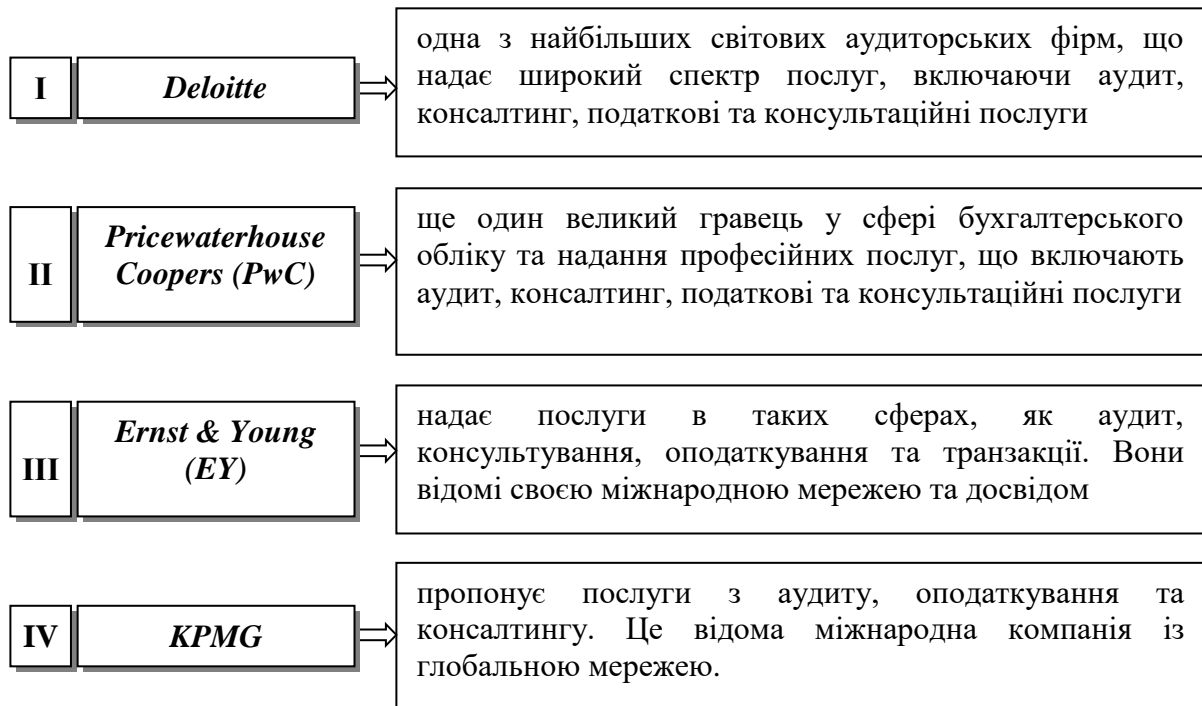

Рис.1. «Велика четвірка» найбільших аудиторських компаній за рейтингом 2022 року [2]

Як і інші новітні інформаційні технології, блокчейн створює виклики та можливості, які аудитори повинні розуміти та/або опанувати, інакше вони ризикують стати свідками того, як їхню професію будуть застосовувати інші компанії, що спеціалізуються на цій технології.

Відтак, блокчейн-технології можуть використовуватись для створення незмінної історії транзакцій, що дозволяє аудиторам легко перевіряти історію операцій без необхідності звернення до третіх сторін.

Суб'єкти аудиторської діяльності можуть використовувати технологію блокчейн у різних аспектах своєї діяльності для покращення ефективності, достовірності та безпеки процесів аудиту. Оскільки блокчейн є незмінним, це зменшує ризик шахрайських дій і фальсифікації документів, адже будь які зміни в блокчейні відразу є видимими. Блокчейн може допомогти автоматизувати та оптимізувати аудиторські процеси, скорочуючи час, необхідний для проведення аудиту, зменшуючи кількість помилок.

Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, суб'єкти аудиторської діяльності повинні підвищувати свою гнучкість і здатність адаптуватися до новітніх інформаційних технологій, щоб ефективно інтегрувати блокчейн в свої процеси. На сьогодні це єдиний спосіб залишатися конкурентоспроможними і протистояти викликам завтрашнього дня.

Список використаних джерел: 1. Бабінська С. Я. Технологія блокчейн в аудиті: сучасний стан та перспективи застосування. *Економіка та суспільство*. Випуск 36. 2022. С.84-87. 2. The Big 4 Accounting Firms. URL: <https://www.myaccountingcourse.com/careers/big-4-accounting-firms>. 3. Najoua Elommal, Riadh Manita. How Blockchain Innovation could affect the Audit Profession: A Qualitative Study. *Journal of Innovation Economics & Management*. № 37. 2022/1. 37-42 p. 4. «Big 4» Accounting Firms Are Experimenting With Blockchain And Bitcoin. URL: <https://www.nasdaq.com/articles/big-4-accounting-firms-are-experimenting-blockchain-and-bitcoin-2017-07-05>.